

Moses' historie- undervisning

Ugens vers

Og de "spiste alle den samme åndelige mad og drak alle den samme åndelige drik – for de drak af en åndelig klippe, som fulgte med, og den klippe var Kristus" (1 Kor 10,3-4).

Introduktion

"Dette er den tale, Moses holdt" (5 Mos 1,1). Sådan begynder Femte Mosebog. På trods af, at Moses og hans tilstedeværelse lige fra disse åbningsord til hans død i Moabs land (5 Mos 34,5), dominerer bogen, handler Femte Mosebog ligesom resten af Bibelen om vor Herre Jesus. For han er den, der skabte os (1 Mos 1-2; Joh 1,1-3), opretholder os (Kol 1,15-17; Hebr 1,3) og frelser os (Es 41,14; Tit 2,14). Og med en mindre historisk og bogstavelig læsning åbenbarer Femte Mosebog, hvordan Herren blev ved med at skabe, opretholde og frelse sit folk på dette afgørende tidspunkt i frelsens historie.

Lige inden Israels børn endelig skal gå ind i Kana'an, giver Moses dem grundlæggende en historieundervisning. Dette tema gentages mange gange i hele Bibelen: *Husk, hvad Herren har gjort for jer i fortiden.*

Denne formaning bør også have betydning for os, som står ved grænsen til et bedre Løftets Land: "Idet jeg ser tilbage på vores tidligere historie, hvor vi har bevæget os over hvert eneste skridt af fremgang indtil vores nuværende position, ... fyldes jeg med forundring og med tillid til Kristus som vores leder. Vi har intet at frygte for fremtiden bortset fra, at vi glemmer, hvordan Herren har ledt os og hans undervisning i vores tidligere historie." (Ellen White, *Life Sketches*, side 196.

Ugens tekster

- 5 Mos 1-3
- 2 Mos 32,29-32
- 4 Mos 14
- Ef 3,10
- 1 Mos 15,1-16
- Joh 14,9

Moses' tjeneste

Moses er en nøgleperson i hele Bibelen. Og selv om han ikke omtales før 2 Mos 2,2, har han skrevet Første Mosebog, Guds autoritative og grundlæggende beretning om, hvem vi er, hvordan vi blev til, hvorfor det står så slemt til, som det gør, og hvorfor vi alligevel kan have håb. Skabelsen, syndefaldet, løftet om frelse, syndfloden, Abraham, evangeliet har alle deres rødder i Første Mosebog, hvis forfatter var profeten Moses. Det er svært til fulde at måle denne ene mands indflydelse. Han var ikke fejlfri, men var alligevel i stand til at arbejde for Gud, fordi han elskede Herren og ønskede at tjene ham.

2 Mos 32,39-32

Denne tekst gengiver en samtale mellem Herren og Moses. Hvilket indblik giver denne beretning i Moses' karakter? Hvad fortæller den om, hvorfor Herren var i stand til at bruge ham på så enestående en måde på trods af de fejl, han havde?

Selv om Moses ikke havde noget at gøre med folkets synd, forsøgte han at gå i forbøn for det syndige folk. Han var til og med villig til at miste sin egen sjæl for dem. Det er fascinerende, at når Moses i 2 Mos 32,32 beder Gud om at tilgive deres synd, betyder udsagnsordet egentlig "at bære". Moses, som indså, hvor alvorlig synden var, og hvad der skulle til for at sone den, bad han altså Gud om at "bære" deres synd. Det skyldes, at det er den eneste måde, hvorpå deres synd og enhver synd til syvende og sidst kan blive tilgivet.

Vi har altså her tidligt i Bibelen et mægtigt eksempel på en stedfortræder. Gud vil i personen Jesus selv påtage sig hele straffen for vores synd. Dette er af Gud forudbestemt som den eneste måde, hvorved menneskeheden kan frelses samtidigt med, at principperne for hans styre og lov opretholdes.

Mange hundrede år senere skrev Peter om Jesus: "På sit legeme bar han selv vore synder op på korset, for at vi, døde fra synden, skal leve for retfærdigheden. Ved hans sår blev I helbredt" (1 Pet 2,24).

I beretningen om Moses og i hans reaktion på folkets synd ser vi Moses i rollen som den, der går i forbøn for et frafaldent, syndigt folk. Han er et forbillede på, hvad Jesus også vil gøre for os (se Hebr 7,25).

Til eftertanke

"Han var villig til at miste sin egen sjæl for sit folk." Tænk over, hvad denne udtalelse indebærer. Hvad kan vi lære heraf om, hvad det virkelig vil sige at elske andre?

Opfyldte profetier

Moderne videnskab kommer af og til frem til teorier, som ligger langt fra Bibelens fortælling, fx omkring universets oprindelse. Men videnskaben giver os samtidig forbløffende indsigt i nogle områder, hvor vi i tro kan se Guds skaberkraft. Den harmoni, balance og præcision, som kendetegner mange sider af naturens verden, selv i dens faldne tilstand, bliver ved med at forbløffe dem, der studerer den.

Hvis Gud er så nøjagtig med elementer i den fysiske verden, vil han helt sikkert også være det i den åndelige. I de første vers i Femte Mosebog kan vi se mere af Guds ufattelige nøjagtighed.

5 Mos 1,1-6

Hvad er den profetiske betydning af, at 5 Mos 1,3 taler om "det fyrretyvende år"?

Da Moses udsendte spioner fra Kadesh i Parans ørken for at udforske landet, og folket afviste opfordringen til at indtage det, fik de at vide, at de ikke ville komme ind i det lovede land, som de havde håbet: "Ligesom I brugte fyrre dage til at udspejle landet, skal I bære jeres straf i fyrre år, et år for hver dag, og I skal erfare, hvad det vil sige at have mig til fjende" (4 Mos 14,34).

Femte Mosebog begynder historien om Guds folk i det fyrretyvende år, nøjagtigt som Gud havde sagt. Guds ord er med andre ord lige så pålideligt som Gud selv, og det, vi ser her i de første vers i Femte Mosebog, er yderligere bevis for hans pålidelighed. Gud vil gøre, hvad han siger, og han vil gøre det på det tidspunkt, han har sagt, at han vil gøre det.

Dette er selvfølgelig ikke den eneste profetiske tidsperiode, som er gået i opfyldelse på den måde, Gud havde sagt. Når vi ser tilbage fra vores udgangspunkt i dag, kan vi fx finde tidsprofetien om Jesus i Dan 9,24-27, som gik nøjagtigt i opfyldelse i overensstemmelse med Guds ord. Vi kan se, at "én tid, to tider og en halv tid" (Dan 7,25; se også Åb 12,6.14; Åb 13,5) er gået i opfyldelse i historien ligesom de 2300 dage i Dan 8,14.

Ud over disse præcise tidslementer har profetierne i Daniel 2, 7 og 8, som så nøjagtigt forudsagde verdenshistorien, givet os overvældende beviser på Guds forudviden, kontrol med historien og hans ords pålidelighed.

Vi kan se, at Gud trofast opfyldte disse profetier fra fortiden, nøjagtigt som det var forudsagt. Det giver os tillid til, at vi også kan stole på de ting, han har forudsagt, som endnu er fremtid.

Til eftertanke

Tusind gange så mange

Moses var langt mere end en profet. Efter den lange vandring i ørkenen talte Moses på Herrens vegne og sagde: "Se, jeg lægger landet åbent foran jer. Ryk ind og tag det land i besiddelse, som Herren lo-vede jeres fædre Abraham, Isak og Jakob at give dem og deres efterkommere" (5 Mos 1,8).

Men læg mærke til, hvad der så siges.

5 Mos 1,9-11

Hvilken betydning har disse ord, især i lyset af det faktum, at folket rent faktisk var blevet straffet af Gud for deres oprør i Kadesh i Parans ørken?

Vi møder her endnu et eksempel på Guds nåde. Selv under den lange ørkenvandring blev folket velsignet: "I fyrre år sørgede du for dem, så de ikke led mangel i ørkenen; deres klæder blev ikke slidt i laser, og deres fødder svulmede ikke op" (Neh 9,21).

Moses viste igen sin kærlighed til sit folk. Han bad Gud om at lade dem blive tusind gange så mange, som de allerede var.

5 Mos 1,12-17

Hvad skete som et direkte resultat af Guds velsignelser, og hvad gjorde Moses for at takle situationen?

Selv når Herren var til stede midt iblandt dem med vældig kraft, var der behov for organisation, struktur og et system med ansvarlighed. Israel var en *qahal*, en organiseret forsamling (se 5 Mos 31,30), en forløber for Det Nye Testaments ekklesia, det græske ord for "kirke" (se Matt 16,18). Og selv om Paulus arbejdede i en anderledes sammenhæng, var han aldrig langt fra sine jødiske rødder. I Første Korintherbrev 12 ser vi, hvordan han tydeligt skitserer behovet for, at kvalificerede personer udfylder forskellige roller, så hele "legemet" kan fungere ordentligt, ligesom vi ser det i Femte Mosebog og i *qahal* i ørkenen. Kirken i dag, ligesom *qahal* dengang, skal være et forenet legeme, hvor mennesker udfylder forskellige roller i overensstemmelse med deres gaver.

Af og til oplever vi, at mennesker protesterer mod "organiseret" religion, men Guds Ord anerkender ingen anden form for religion end den organiserede. Og man kan jo spørge, om disse mennesker ville fortrække "uorganiseret" religion i stedet?

Kadesh i Parans ørken

Den første del af Femte Mosebog gensesøges af et spørgsmål, nemlig "spøgelset" fra Kadesh i Parans ørken. Som vi har set, danner denne uheldige historie den umiddelbare baggrund for Femte Mosebog, og det er nødvendigt at se nærmere på den.

4 Mos 14
5 Mos 1,20-46

Hvordan reagerede folket på spejdernes rapport, og hvad førte deres reaktion til?

Vi kan drage mange lærdomme fra denne historie, men en vigtig lektie, som vil dukke op igen og igen i bogen, finder vi også i 4 Mos 14.

4 Mos 14,11-20

Igen ser vi Moses gå i forbøn for folket. Han ønsker ikke, at Herren udsletter folket. Hvilke vigtige argumenter bruger han for at overbevise Gud?

Tænk over, hvad Moses sagde til Gud. *Tænk på, hvordan du vil opfattes af egypterne og de andre nationer i dette område, hvis du gør sådan.* Dette er en vigtig pointe, for til syvende og sidst var intet af det, Gud havde ønsket at gøre med Israel, gjort kun for Israels egen skyld. Gud ønskede at nå hele menneskeheden. Israels folk skulle være et lys for verden, et vidne i de gamle tider om den kærlighed, magt og frelse, som findes hos den sande Gud, ikke i de værdiløse afguder, som oldtidens folkeslag tilbad.

Moses sagde: "Hvis du udsletter dette folk, hvad så? Så vil de andre folk sige: 'Fordi Herren ikke magtede at føre dette folk ind i det land, han havde lovet dem, slog han dem ned i ørkenen'" (4 Mos 14,16).

Vi ser med andre ord her et tema, der genfindes overalt i Bibelen. Gud skal herliggøres gennem sit folk. Guds herlighed, godhed, kærlighed og magt skal åbenbares gennem hans kirke, ved det, han udfører gennem sit folk. Hans folk gør det selvfølgelig ikke altid let for Gud at nå sit mål, men i sidste ende vil Gud blive herliggjort gennem sine handlinger på jorden.

Til eftertanke

Læs Ef 3,10. Hvad siger Paulus, og hvordan sker det? Hvordan bliver "Guds visdom i al sin mangfoldighed" gjort kendt for hele universet? Har vi som enkeltpersoner en rolle i opfyldelsen? Hvis det er tilfældet, hvori består den da?

Amoritternes synd

I Femte Mosebog kapitel 2 og 3 fortsætter Moses med sit resumé af israelitternes historie. Han fortæller om, hvordan de med Guds velsignelse knuste deres fjender. Når de var trofaste, gav Gud dem sejr, selv over "kæmper" (5 Mos 2,11.20; 5 Mos 3,13).

Dette rejser et emne, som vi er nødt til at berøre, nemlig udryddelsen af andre folk. Ofte ville Israels børn først tale fred med et andet folk (5 Mos 20,10-11), men hvis folket ikke accepterede det tilbud, de fik, ville israelitterne nogle gange gå ind og ødelægge dem, kvinder og børn indbefattet. "Da Sihon med hele sin hær rykkede ud til kamp mod os ved Jasa, overgav Herren vor Gud ham til os, og vi slog ham og hans sønner og hele hans hær. Dengang indtog vi alle hans byer, og i hver eneste by lagde vi band på mænd, kvinder og børn; der var ingen, der overlevede" (5 Mos 2,32-34).

Nogle forsøger at forklare dette ved at påstå, at disse historier ikke er sandfærdige. Men den forklaring holder ikke, når man tror på, at "ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed" (2 Tim 3,16). Så hvad gør vi med de vanskelige spørgsmål omkring disse begivenheder?

1 Mos 15,1-16

Hvad sagde Gud til Abram, i 1 Mos 15,16, og hvordan kaster det lidt lys over problemet?

Der er nok ingen tvivl om, at mange af disse hedenske nationer var ualmindelig brutale folk, som lang tid forinden berettiget kunne have stået over for Guds vrede og straf. Selv om Gud tålmodigt ventede på, at de måske ville forandre sig, ændrer det ikke på den barske virkelighed, at alle ofte blev dræbt, også børn.

Sagen er, at vi, med den begrænsede information vi har om hele begivenhedens sammenhæng, må acceptere, at virkeligheden var barsk og alligevel stole på Guds godhed, som viser sig på så mange andre måder. Tro handler ikke kun om at elske Gud på en smuk dag i en dejlig skov fuld af skønne planter og smukke lyde. Tro er også at stole på ham på trods af det, vi ikke helt forstår.

Til eftertanke

Læs 1 Kor 10,1-4 og Joh 14,9. Hvordan lærer disse vers og mange andre lignende tekster os at stole på Guds kærlighed, retfærdighed og godhed, selv når vi ser og oplever ting, som er vanskelige at forene med denne opfattelse af Gud?

Til videre studium

En bibelforsker har forsøgt at besvare de vanskelige spørgsmål om, hvad israelitterne gjorde mod nogle af de andre nationer:

”Som skaber af alle ting og alle mennesker og som herre over alt kan Gud gøre, hvad han vil med alle og har ret til at gøre det ... Guds veje er et mysterium. Da vi aldrig helt kan forstå ham, kan vi ligeså godt lade være med at gruble over nogle af de vanskelige spørgsmål. Es 55,8-9 giver os en vis form for trøst.

Ifølge Bibelens beskrivelse af kana'anæerne var disse folkeslag ekstremt onde, og deres udryddelse repræsenterede Guds straf for deres synd. Kana'anæernes ødelæggelse var hverken første eller sidste gang, Gud gjorde noget sådant. Forskellen mellem kana'anæernes skæbne og menneskehedens skæbne, som den beskrives i 1 Mos 6-9, handler om størrelse og redskab ...

Det var aldrig Guds hensigt, at israelitterne skulle gøre *khæræm* – total ødelæggelse – til en generel regel over for andre. 5 Mos 7,1 giver en tydelig begrænsning, når den udtrykkeligt identificerer de folk, det drejede sig om. Israelitterne skulle ikke følge disse regler over for aramæerne eller edomitterne eller egypterne eller nogen andre (se 5 Mos 20,10-18) ... Kana'anæerne led en skæbne, som alle syndere til sidst skal møde: Guds dom ... Guds udryddelse af kana'anæerne var et nødvendigt skridt i frelseshistorien ... Til trods for at kana'anæerne som et hele var målet for Guds straf, havde de fået mindst fyrre år med forudgående advarsel (se Rahabs bekendelse i Jos 2,8-11)“ (Daniel I. Block, *The NIV Application Commentary: Deuteronomy* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 2012), s. 98-99).

Spørgsmål
til drøftelse

- 1. Tænk på tusindårsriget, hvor vi kan få alle vores spørgsmål besvaret. Kan denne tro hjælpe os til at stole på Gud på trods af de mange vanskelige spørgsmål, vi har nu?**
- 2. Hvordan har Gud ledt dig i tiden, der er gået, og hvordan kan det hjælpe dig til at lære at have tillid til ham med hensyn til fremtiden? Hvorfor er det vigtigt ikke at glemme, hvad Gud har gjort i vores liv?**
- 3. Drøft i klassen Moses' villighed til at miste sin sjæl for sit folk. Er det en rigtig holdning at have? Er der noget, det er værd at miste sin sjæl for? Tænk over, hvad det har kostet at frelse vores sjæl.**

